

Fødevarestyrelsen
Sags.nr.: 2017-8914
Den 14. september 2017
MFVM 344

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPA UDVALG

om forslag til ændring af bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008 om fødevarerilsætningsstoffer om fjernelse af tilladelse af sødestoffer i finere bagværk (komité-sag)

KOM-dokument foreligger

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om fjernelse af bestemmelser vedrørende brugen af ni sødestoffer i finere bagværk til særlig ernæring. Dette sker ved en ændring af bilag II i forordning 1333/2008 om tilsætningsstoffer (komité-sag). Baggrunden for forslaget er, at forordning 609/2013 om fødevarer bestemt til spædbørn og småbørn, fødevarer til særlige medicinske formål og kosterstatning til vægtkontrol, har afskaffet begrebet "fødevarer til særlig ernæring". Det betyder, at der ikke længere er fødevarer til særlig ernæring, der specifikt retter sig mod diabetikere. Som følge heraf skal EU-listen over godkendte tilsætningsstoffer ændres, således at bestemmelser vedrørende sødestoffer i finere bagværk til særlig ernæring ophæves. En vedtagelse af forslaget vurderes at betyde et uændret beskyttelsesniveau i Danmark og EU. Forslaget forventes sat til afstemning den 25. september 2017 i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF). Regeringen kan på den baggrund støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionen har fremsendt forslag til ændring af bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008 om fødevarerilsætningsstoffer, som følge af, at forordning 609/2013 om fødevarer bestemt til spædbørn og småbørn, fødevarer til særlige medicinske formål og kosterstatning til vægtkontrol, har afskaffet begrebet "fødevarer til særlig ernæring", og dermed understreget, at der ikke er produkter, der specifikt retter sig mod diabetikere. Derfor skal bestemmelser om sødestoffer i finere bagværk til særlig ernæring ophæves.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 10, stk. 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008 af 16. december 2008 om fødevarerilsætningsstoffer samt med hjemmel i artikel 7, stk. 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1331/2008 af 16. december 2008 om en fælles godkendelsesprocedure for fødevarerilsætningsstoffer, fødevareenzymmer og fødevareromaer.

Forslaget behandles i en forskriftsprocedure med kontrol i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet med henblik på legalitetskontrol, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF), forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 2 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget, eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) den 25. september 2017.

Formål og indhold

Forslaget drejer sig om fjernelse fra EU-listen over godkendte tilsætningsstoffer af ni sødestoffer i finere bagværk: acesulfamkalium (E 950), aspartam (E 951), cyclamater (E 952), saccharin (E 954), sucralose (E 955), neohesperidindihydrochalcon (E 959), neotam (E 961), aspartam-acesulfamsalt (E 962) og advantam (E 969). Fjernelsen af disse sødestoffer til brug i finere bagværk fra EU-listens fødevarekategori 7.2, er begrundet i, at de gældende bestemmelser er givet til "finere bagværk til særlig ernæring". Produkter man i den forbindelse har haft i tankerne, har været finere bagværk tiltænkt diabetikere.

Med de nye regler for fødevarer til særlige grupper ved forordning 609/2013 er diabetikere ikke omfattet af en særlig gruppe. Derfor betragtes fødevarer til diabetikere som værende almindelige fødevarer.

En tilladelse til at anvende sødestoffer i "finere bagværk til særlig ernæring" kan derfor ikke længere begrundes i artikel 7, litra c i forordning 1333/2008, som blandt andet stiller betingelser for, at sødestoffer må anvendes til at fremstille fødevarer bestemt til særlig ernæring.

Forslaget vil ikke i sig selv have konsekvenser for diabetikeres adgang til produkter, der er særligt velegnet til diabetikere, da forslaget er en konsekvenstilpasning i forhold de nye regler under forordning 609/2013.

Såfremt forslaget vedtages, vil fjernelse af sødestofferne fra EU-listen over fødevaretilsætningsstoffer træde i kraft fra 20. dagen efter offentliggørelsen i EU-tidende.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt sagen som et led i forskriftsproceduren med kontrol med henblik på legalitetskontrol.

Nærhedsprincippet

Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet der er tale om gennemførelsesbestemmelser til en allerede gældende retsakt.

Gældende dansk ret

Fødevaretilsætningsstoffer reguleres af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008 om fødevaretilsætningsstoffer.

I medfør af forordningen er der vedtaget en EU-liste over fødevaretilsætningsstoffer og deres anvendelsesbetingelser (bilag II). Ændringerne vil være direkte gældende i Danmark.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget har heller ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller for EU's budget.

Fødevarestyrelsen har tidligere i forbindelse med de nye regler for særlige grupper ved forordning 609/2013 meddelt branchen, at finere bagværk markedsført som finere bagværk til særlig ernæring måtte markedsføres indtil udgangen af 2014. Forslaget skønnes på den baggrund heller ikke at have væsentlige administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Hverken Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA) eller DTU Fødevareinstituttet er blevet hørt i forbindelse med forslaget.

En vedtagelse af forslaget skønnes samlet set at betyde et uændret beskyttelsesniveau i Danmark og EU.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er ikke indkommet bemærkninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at det er vigtigt at sikre harmoniserede regler for tilsætningsstoffer, der kan anvendes i fødevarer og at godkendelsen og anvendelsen af tilsætningsstoffer sker ud fra kriterier fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008 af 16. december 2008 om fødevaretilsætningsstoffer.

Disse kriterier vurderes at være opfyldt for de pågældende tilsætningsstoffer og regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.